

FörsvarsdepartementetAdressater:
Se bilaga 1

Inriktning för civilt försvar 2025–2030

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att beredskapsmyndigheter enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap ska genomföra åtgärderna som anges nedan i syfte att stärka det civila försvaret under perioden 2025–2030.

Genom sitt arbete ska beredskapsmyndigheterna bidra till att kunna uppnå det av riksdagen beslutade målet för det civila försvaret (prop. 2024/25:34, bet. 2024/25:FöU2, rskr. 2024/25:114). Det civila försvaret ska ha förmåga att

- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna,
- inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga,
- skydda civilbefolkningen,
- upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar.

Beredskapsmyndigheternas arbete med planering och förberedelse inför höjd beredskap ska genomföras i syfte att stärka förmågan och öka takten i utvecklingen av det civila försvaret. Beredskapsmyndigheterna ska därför inom ramen för respektive myndighets uppgifter särskilt:

- ta del av och tillvarata de möjligheter som följer av Natos grundläggande civila förmågekrav och övergripande resiliensmålsättningar för alliansen,
- förbereda sig för att kunna hantera de initiala konsekvenserna av ett krig och kunna ge stöd till det militära försvaret inklusive allierade militära

styrkor. Detta innebär främst stöd till Försvarsmaktens mobilisering samt värdlandsstöd till allierade styrkor,

- verka för att aktörer inom det civila försvaret med ansvar för samhällsviktig verksamhet säkerställer tillgång till nödvändiga varor och tjänster, skapar möjlighet att upprätthålla eller ställa om produktion samt distribuera nödvändiga varor och tjänster,
- vidta konkreta åtgärder som ger direkt ökad förmåga att kunna hantera konsekvenserna av ett väpnat angrepp före åtgärder som kräver omfattande planering, utredning eller ändrade författningar. Vid avvägning mellan att genomföra olika åtgärder för det civila försvaret ska särskild vikt ges till åtgärder som även kan bidra till det militära försvarets förmåga,
- säkerställa att förmåga även utvecklas på längre sikt för att uppnå uthållighet för att klara en längre period av allvarlig säkerhetspolitisk kris eller krig,
- i de fall myndigheten är berörd, beakta Försvarsmaktens förmedlade behov av stöd som underlag för planering och utveckling av verksamhet,
- delta i och bidra till den planeringsprocess för förmågeutveckling som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) håller samman för det civila försvaret.

Vid genomförande av uppdraget ska myndigheterna där det är relevant beakta ett jämställdhetsperspektiv.

Detta beslut ersätter regeringens beslut den 30 mars 2023 (Fö nr II:3) om ändring av anvisningar för det civila försvaret för försvarsbeslutsperioden 2021–2025.

Redovisning av uppdraget

Beredskapsmyndigheterna ska årligen i samband med årsredovisningen lämna en särskild redovisning för civilt försvar till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet, samt det departement som ansvarar för myndigheten). Den första redovisningen ska lämnas i samband med årsredovisningen för 2025 års verksamhet. En kopia av redovisningen ska lämnas till MSB och till Myndigheten för totalförsvarsanalys.

Beredskapsmyndigheterna ska i sin särskilda redovisning använda det stöd för redovisning som MSB tillhandahåller.

Av den särskilda redovisningen som beredskapsmyndigheterna lämnar ska det framgå:

- vilka huvudsakliga åtgärder som myndigheten har genomfört inom sitt ansvarsområde för att höja det civila försvarets förmåga inför höjd beredskap,
- hur de medel som disponerats av myndigheten för att stärka arbetet med civilt försvar fördelar sig på redovisad verksamhet,
- hur vidtagna åtgärder inom myndighetens ansvarsområde har bidragit till att nå målet för det civila försvaret.

I det fall den särskilda redovisningen omfattas av sekretess bör denna kompletteras med övergripande underlag som inte omfattas av sekretess.

Ärendet

Regeringen beslutade den 14 oktober 2024 om propositionen Totalförsvaret 2025–2030 (prop. 2024/25:34). Propositionen innehåller förslag om ett övergripande mål för totalförsvaret, mål för det militära respektive civila försvaret och inriktningen för Försvarsmaktens krigsorganisation. Propositionen innehåller även regeringens bedömning avseende den säkerhetspolitiska utvecklingen, den långsiktiga inriktningen av försvars- och säkerhetspolitiken, samt utvecklingen av det civila försvaret.

Riksdagen beslutade den 17 december 2024 (prop. 2024/25:34, bet. 2024/25:FöU2, rskr. 2024/25:114) att godkänna regeringens förslag.

Det väpnade angreppet är dimensionerande

Regeringen har denna dag även fattat beslut om gemensamma förutsättningar för utveckling av totalförsvaret 2025–2030 (Fö nr I:15). Där framgår att det väpnade angreppet ska ligga till grund för planering för att stärka förmågan inom det civila försvaret.

Det finns en bred och alltmer komplex hotbild mot Sverige och svenska intressen samt ökade risker för svensk säkerhet. Hoten omfattar bland annat otillbörlig informationspåverkan, cyberangrepp, illegal underrättelseinhämtning, terrorism och sabotage samt utnyttjande av ekonomiska beroenden. Aktiviteterna kan vara en del i krigsförberedelser, men utförs i väsentligt högre utsträckning lågintensivt i fredstid och är därmed något som samhället måste kunna hantera även utan särskilda beslut om höjd beredskap och med både civila och militära medel.

Ett väpnat angrepp mot Sverige eller våra allierade kan inte uteslutas. Det kan inte heller uteslutas att militära maktmedel eller hot om sådana kan komma att användas mot Sverige eller våra allierade. Militära operationer mot Sverige kan syfta till att besätta svenskt territorium för ryska militära syften och hindra att Natos samlade motåtgärder får tillgång till svenskt territorium. En större konflikt kan inledas med ett angrepp på Sverige. Ett angrepp kan också syfta till att förhindra Sverige att lösa sina uppgifter som allierad.

I krig kan delar av det svenska territoriet komma att drabbas av intensiv stridsverksamhet med stora konsekvenser lokalt och regionalt. Ett väpnat angrepp kan komma att inledas med en förbekämpning av militära basområden, ledningsnoder, transport- och energisystem och annan kritisk infrastruktur. Det kan också rikta sig mot rent civila objekt i syfte att försvaga bland annat försvarsviljan. Civilbefolkningen kan ses som legitima mål. Motståndarens bekämpning kan genomföras med kryssningsrobotar, ballistiska robotar, bombflyg, attackflyg, cyberattacker och genom sabotage. Bekämpningen kan i varierande intensitet fortgå även efter den inledande förbekämpningen. Nyckelpersonal kan komma att likvideras i hela samhället. Påverkansoperationer för att störa vår förmåga att fatta beslut och försvaga vår försvarsvilja kommer att vara en del i krigföringen. I direkt anslutning till förbekämpningen kan viktiga områden besättas för gruppering av långräckviddiga bekämpningssystem. Områden kan också besättas för att fördröja och förhindra motåtgärder från Nato och för att bryta vår motståndskraft. Överraskning och vilseledning kan förväntas vara en viktig del i operationen. Angriparens ambitionsnivå vad gäller ett angrepp mot svenskt territorium styrs av bland annat tillgängliga militära resurser, bedömning av försvarets styrka, möjligheten att utnyttja överraskning och vilseledning, effekten av hybridaktiviteter, möjliga motåtgärder från svensk sida samt den egna benägenheten till risktagning.

Skälen för regeringens beslut

Civilt försvar är den verksamhet som statliga myndigheter, kommuner och regioner, näringsliv, frivilligorganisationer, arbetsmarknadens parter, trossamfund, enskilda individer samt förenings- och kulturliv med flera vidtar för att förbereda Sverige för krig. I fredstid utgörs verksamheten av beredskapsplanering och förmågehöjande åtgärder. Under höjd beredskap och då ytterst krig utgörs verksamheten av nödvändiga åtgärder för att upprätthålla målet för det civila försvaret.

I regeringens proposition Totalförsvaret 2025–2030 (prop. 2024/25:34) anges att totalförsvaret ska utformas och dimensioneras för att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp och medverka till försvaret av allierade enligt de åtaganden som följer av medlemskapet i Nato. Det inkluderar planering för att möta krigshandlingar på svenskt territorium såväl som på allierades territorium. Det svenska totalförsvarets samlade förmåga utgör därmed en del av det kollektiva försvaret inom Nato. Natos sju civila förmågekrav och övergripande resiliensmålsättningar, samt det arbete som bedrivs för att stärka och utveckla de allierades nationella civila planering till stöd för genomförandet av Natos försvarsplaner, är också viktiga bidrag till det svenska nationella arbetet med att utveckla Sveriges civila försvar. Natos stats- och regeringschefer har enats om övergripande resiliensmålsättningar för alliansen som med utgångspunkt i de sju civila förmågekraven ska kunna användas i de allierades nationella utvecklingsarbete.

Av propositionen framgår även att förmågan inom det civila försvaret fortsatt behöver stärkas och takten i utvecklingen öka. Det civila försvaret ska byggas utifrån de krav som ställs i höjd beredskap och då ytterst krig. För att uppnå målet för det civila försvaret behöver aktörer inom det civila försvaret vidta åtgärder för att kunna möta och hantera ett väpnat angrepp. Samhällets förmåga till omställning är en förutsättning för att uthålligt kunna försvara landet under en längre period av allvarlig säkerhetspolitisk kris eller krig.

I propositionen framgår vidare att styrningen och uppföljningen av det civila försvaret bör stärkas i syfte att främja transparens och ändamålsenlighet samt för att skapa förutsättningar att stärka förmågan inom det civila försvaret och öka takten i utvecklingen. Det civila försvaret bör styras utifrån ett helhetsperspektiv med tydliga strukturer och processer för uppföljning av medel och resultat. Genom budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1) tillförs medel till det civila försvaret genom den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret. Styrningen och uppföljningen bör ske med utgångspunkt i den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret för försvarsbeslutsperioden 2025–2030.

Mot denna bakgrund beslutar regeringen om inriktning för beredskapsmyndigheternas planering och förberedelser inför höjd beredskap.

På regeringens vägnar

Carl-Oskar Bohlin

Elin Anlén Widsell

Kopia till

Myndigheten för totalförsvarsanalys

Bilaga 1

Affärsverket svenska kraftnät
Arbetsförmedlingen
Bolagsverket
Domstolsverket
E-hälsomyndigheten
Energimarknadsinspektionen
Finansinspektionen
Folkhälsomyndigheten
Försäkringskassan
Kriminalvården
Kustbevakningen
Lantmäteriet
Livsmedelsverket
Luftfartsverket
Läkemedelsverket
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län
Migrationsverket
Myndigheten för digital förvaltning

Myndigheten för psykologiskt försvar
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Naturvårdsverket
Pensionsmyndigheten
Polismyndigheten
Post- och telestyrelsen
Riksgäldskontoret
Sjöfartsverket
Skatteverket
Socialstyrelsen
Statens energimyndighet
Statens jordbruksverk
Statens servicecenter
Statens skolverk
Statens veterinärmedicinska anstalt
Strålsäkerhetsmyndigheten
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Säkerhetspolisen
Trafikverket
Transportstyrelsen
Tullverket
Utbetalningsmyndigheten
Åklagarmyndigheten